



ГРЕЦІЯ, Грецька Республіка (Ελλάδα (Ἑλλάς), Ἑλληνική Δημοκρατία) — держава в Південній Європі. Займає пд. частину Балкан. п-ова і значну кількість о-вів (бл. 3 тис.). Найбільші з них — Крит, Евбея, Родос, Ікарія, Лемнос, Лесбос, Самос, Кефалінія, Лефкас, Тасос, о-ви Пн. та Пд. Споради, о-ви Кіклади. На Зх. омивається Іоніч., на Пд. — Середзем. та Крит., на Сх. — Егейським морями. На Пн. Зх. межує з Албанією, на Пн. — з Македонією і Болгарією, на Пн. Сх. — з Туреччиною. Площа 131,9 км². Насел. 10,7 млн осіб (2004): греків — 95,5 %, македонців — 1,5 %, турків — 0,9 %, албанців — 0,6 %, проживають також вірмени, валахи. Протягом остан. років Г. прийняла кілька хвиль міграції. Сукупна кількість мігрантів сягає бл. 10 % насел. і дорівнює 950 тис. осіб (половину складають нелегал. мігранти). Кількісно найбільші групи мігрантів, які мешкають в Г., походять із Албанії, Румунії, Болгарії, Пакистану, Росії, Польщі, Єгипту, України, значна кількість серед них — греки. Держ. мова — новогрецька. Більшість греків (98 %) визнає себе православними християнами і чл. Грец. (Елладської) Православ. Церкви. Також є католики (0,4 %), протестанти (0,1 %). У Фракії мешкає єдина офіційно визнана 1923 турец. мусульман. меншина (1,3 %). Столиця — Афіни (понад 5 млн осіб). Найбільші міста: Салоніки, Патра, Іракліон, Ларіса. Адм.-тер. поділ — 51 ном (префектура), які об'єднуються в 13 адм. р-нів, що відповідають 10-ти істор.-геогр. р-нам (Великі Афіни, Епір, Фессалія, Іонічні о-ви, Центр. Г., Пелопоннес, Македонія, Фракія, о-ви Егей. моря, о-в Крит). Особливою адм. одиницею є р-н Святої гори ([Афон](#)). Номи поділяють на 174 єпархії (провінції), які, в свою чергу, розподіляють на 130 димів (муніципалітетів) та 901 кінотіту (общину). Держ. устрій — парламент. республіка. Глава держави — президент (від 2005 — К. Папуліас). Законодавча ініціатива належить 1-палат. парламенту і президентові, виконавча — урядові, очолюваному прем'єр-міністром, та президенту. Гол. політ. партії: «Нова Демократія», Всегрец. соціаліст. рух, КП Г., Коаліція лівих і прогресив. сил. Ниніш. КМ сформовано правлячою партією «Нова Демократія». Грец. армія (2005): 119 тис. — постійна служба, 365 тис.

— мобілізацій. потенціал. Військово-повітряні бази: Андравіда, Араксос, Ларіса, Неа-Анхіалос, Суда, Танагра; військово-морські бази: Саламін, Суда, Патра, Салоніки, Мітіліні (о-в Лесбос). Грош. одиниця — євро (до 2001 — грец. драхма).

Європ. цивілізація бере свій початок з Давньої Г. У 3-му тис. до н. е. тут існувала досить розвинена культура, що поділялася на критську (мінойську) та пелопоннеську (мікенську). Крит. культура домінувала майже 1,5 тис. р., доки в 1500 до н. е. першість не перейшла до мікенської. У 3 тис. до н. е. у материк. Г. вторгнулися протогрец. племена ахейців, еолійців, іонійців. Про занепад мікен. світу оповідають «Іліада» (Троянська війна) і «Одіссея» Гомера. Перші держави ахейців (Кнос, Фест, Мікени, Тірінф, Пілос) утворилися на поч. 2 тис. до н. е. в епоху бронзи. Вторгнення дорійців (бл. 1200 до н. е.) викликало розпад держав і поновлення родових відносин. До 9 ст. до н. е. Г. заселяли: Пн. — еолійці, центр. частину — ахейці, Пелопоннес — дорійці, Аттику, о-ви і малоазій. узбережжя — іонійці. Цей час (12–8 ст. до н. е.) прийнято називати періодом «темних століть». Бл. 800–500 до н. е. (т. зв. архаїч. період) формувалися поліси (міста-держави), найзначнішими з яких були Афіни, Корінф, Спарта в материк. Г., Мілет і Ефес на малоазій. узбережжі; виник грец. алфавіт, з'явилися перші літ. твори (зокрема й поеми Гомера); відбулося зміцнення культур. спільності греків — розвиток літ.-ри, філософії і науки. Внаслідок колонізації, яка розпочалася у 8 ст. до н. е., греки заселили узбережжя Середзем. і Чорного морів, зокрема й на тер. сучас. України створили міста-держави Пантикапей (у межах сучас. м. Керч АР Крим), Херсонес Таврійський (побл. Севастополя), Ольвія (у пониззі р. Гіпаніс, нині Пд. Буг), Керкінітида (у межах сучас. м. Євпаторія АР Крим), Феодосія (нині місто АР Крим) та ін. (див. [Греки](#)). Влада була демократ. (Афіни), олігарх. (Спарта) або тиранічною і часто переходила від однієї до ін. форми. Роки правління Перікла (443–429 до н. е.) — час найвищої могутності Афін, найбільшої демократизації політ. устрою і розквіту культури. 5 ст. — 338 до н. е. — класич. період Давньої Г. Тоді відбувся найвищий розквіт полісів, пов'язаний із перемогою греків у грец.-перс. війнах (500–449 до н. е.). Боротьба між Афінами і Спартою за гегемонію у Г. призвела до Пелопоннес. війни (431–404 до н. е.), що закінчилась поразкою Афін. Послаблення Г. використав володар Македонії Філіпп II (382–336 до н. е.). Після перемоги під Херонеею (338 до н. е.) над коаліцією грец. міст Давня Г. ввійшла до складу Македон. держави. За часів Александра III Великого (356–323 до н. е.), сина Філіппа II, закінчився класич. період. Його завоювання призвели до переміще-

ння центрів культури, які за доби еллінізму (323–30 до н. е.) перебували переважно на Сході; лише Афіни зберегли значення наук. і мист. центру. У період еллінізму у Г. переважали держави та союзи воєнізов. типу (Македонія, Ахей. та Етолійський союзи). Після 146 до н. е. Г. перебувала під владою Риму. Від 395 н. е. — частина Візант. імперії. 1453 Візант. імперію остаточно підкорила Осман. імперія, і Г. увійшла до її складу. Панування Осман. імперії тривало до 1821, коли Г. розпочала нац.-визв. боротьбу (революцію). 25 березня архієпископ Германос в Ахайї благословив прапор революції (нині нац. свято). Грец. визв. рух тривав до 1828, офіційно відповід. документ про надання незалежності Г. підписаний 1830. Гарантами виступили Велика Британія, Франція та Росія. Після вбивства першого правителя І. Каподістрії 1831 та за актив. сприяння зх. держав у країні встановлена 1832 монархія (перший король — другий син бавар. короля Людвіга I Фрідріх Отон I). 1862 Отона I скинуто, і на грец. престол сів другий король — датчанин Георгій I. 1895 відбулося повстання на о-ві Крит проти осман. завойовників, 1898 на ньому європ. силами запроваджена посада верхов. представника, тоді як об'єднання з Г. відбулося лише 1913. На поч. 20 ст. Г. брала участь у Балкан. війнах (1912–13), в результаті яких збільшила свою тер., та у 1-й світ. війні (на боці Антанти). 1923 мало місце сумнозвісне «переселення народів», коли Туреччина прийняла до себе бл. 400 тис. турків, які мешкали на тер. Г., і в свою чергу змусила 1,3 млн греків, які жили у Малій Азії, повернутися у Г. Після 1-ї світової війни в країні виник сильний антимонарх. рух, і 1924 вона проголошена республікою (прем'єр-міністр Е. Венізелос), однак вже 1935 монархія реставрована. 1936 встановлена військ. диктатура генерала І. Метаксаса. У жовтні 1940 до країни вторглися італ. війська, які протягом місяця були витіснені. У квітні 1941 на Г. здійснила напад Німеччина та згодом її окупувала. На тер. країни діяв Рух Опору (Нац. визв. фронт; утвор. 27 вересня 1941). Протягом 2-ї світової війни Г. втратила 687 тис. своїх громадян. Наприкінці жовтня 1944 Нар.-визв. армія визволила всю материк. частину Г. Незважаючи на виявлений під час війни героїзм та успіхи у військ. операціях, Нац. визв. фронт розпався на два ворожі табори, що боролися між собою за право контролю над післявоєн. Г. Коли для всієї Європи завершилася війна, країна поринула у громадян. війну, яка завершилася 1949. У 1947 після плебісциту на трон повернувся король. 1967 у результаті військ. перевороту до влади в країні прийшла військ. хунта — «чорні полковники». У липні 1974 хунта відсторонена від влади після невдалої спроби уряд. перевороту на Кіпрі з метою об'єдн. з Г. У грудні того ж року організов. референдум, що ставив за мету повторну реставрацію монархії, однак результати були негативними. Нова респ. конституція прийнята 1975, у 1986 до неї внесено кілька поправок щодо повноважень глави держави. Г. — чл.

ООН, ЄС, МВФ, Ради Європи, ОБСЄ, Організації Чорномор. екон. співробітництва (ОЧЕС), НАТО.

Тер. країни гориста (бл. 4/5 тер. — середньовисотні гори), берегова лінія з великою кількістю заток, проток і бухт. Для рельєфу характерне поєднання рівнин і гір. Найзначніший гірський масив — Піндос. Найвища точка Г. — г. Олімп (2917 м над р. м.). Центр. Г. — найбільш населений регіон. На Сх. розташ. істор. центр країни — Атика. Найпросторіші долини Г. лежать на Пн., в Македонії. Пелопоннес — гористий пд. п-ів, відділений від центр. Г. вузьким Істмій. перешийком. О-ви гористі, їхня краса і істор. пам'ятки ваблять чимало туристів. Клімат країни субтропіч. середземноморський. У долинах літо жарке і сухе, зима — дощова. Морози вкрай рідкі, однак вершини гір взимку покриті снігом. Середньорічна температура в Афінах бл. +17 °С. Найхолодніший місяць — січень (+0,6 °С), найжаркіший — липень (+37 °С). Опадів на рік від 400 мм на рівнинах до 1500 мм у горах. Осн. ріки: Нестос, Стрімон, Аксіос, Альякмон, Арахтос, Ахелоос, Пінйос, Евінос, Кіфісос, Алфіос. Озера: Преспа, Волві. Під лісами та чагарниками зайнято бл. 44 % тер. Рослинність різноманітна і змінюється залежно від висоти над р. м. Від прибереж. р-нів до вис. бл. 460 м над р. м. поширені маслин. дерево, апельсин, фінік, пальма, гранат, фіга, бавовна, тютюн. Вище ростуть здебільшого хвойні ліси. Нац. парки: Парнассос, Вікос-Аоос, Піндос, Олімпос, Преспес. Серед представників фауни зустрічаються дикий кабан, європ. ведмідь, рись, шакал, олень, лисиця, сарна, куниця, серед птахів — яструб, пелікан, фазан, лелека, бусол, горлиця.

Г. — індустр.-аграрна країна з середнім рівнем розвитку. Доля промисловості у ВВП 21,3 %, с. господарства — 14,2 %. ВВП на одну особу складає 12,017 тис. дол. США. Провідні галузі промисловості: харч., текстил., хім., нафтопереробна, гірничодобувна, деревообробна, цементна, чорна і кольор. металургія; провідними також є виноробство, целюлозно-паперова, швейна, шкіряна промисловості та виробництво меблів. Інтенсивно розвиваються електротехніка та енергетика, деякі види машинобудування, виробництво буд. матеріалів. Військ. пром-сть виробляє окремі види військ.-тех. озброєння. У Г. добувають лігніти, боксити, залізнікелеві руди, магнезит, мармур. Бл. 200 іноз. і місц. компаній займають панівне положення у промисловості і отримують понад 50 % прибутків. В економіці країни значна частка держ. монополіст. капіталу (держ. є залізнич. транспорт та авіакомпанія «Олімпіакі»). У промисловості зайнято понад 31 % з 3,2 млн працездат. насел. країни. Більше половини ВВП дає невиробнича сфера економіки. Гол. галуззю с. господарства є рослинництво (понад 65 % від всієї с.-г. продукції). Пл. оброблюваних земель бл. 30 % тер. країни. Орні землі складають 2,14 млн га, з них 1,0 млн га зрошується; бл. 1,1 млн га займають виноградники, маслин. плантації та сади. Розвинуті субтроп.

плодівництво та виноградарство; рибальство; у тваринництві — розведення овець та кіз. Вирощують зерн. (пшениця, ячмінь, кукурудза, рис) і тех. (цукр. буряки, тютюн, маслини, бавовник) культури. Г. повністю забезпечує свої потреби в зерні, рослин. жирі, овочах, фруктах, молоці. Бл. 60 % внутр. вантаж. та пасажир. перевезень здійснюється автотранспортом. Заг. довж. шосей. доріг бл. 42 тис. км, з них 25 тис. км — з твердим покриттям. Довжина залізнич. колії 2,5 тис. км (914 км — вузькоколійка). Функціонує 40 аеропортів, з яких 15 — міжнар. Серед найбільших аеропортів — «Елефтеріос Венізелос» (Афіни) та «Македонія» (Салоніки). Досить стабільними є показники мор. торг. флоту (одного з найбільших у світі) та турист. бізнесу (бл. 10 млн осіб на рік). Валютні надходження від торг. судноплавства складають бл. 1,5 млрд дол. США. Гол. мор. порти: Пірей, Салоніки, Патра, Волос, Елефсіс, Керкіра. Тоннаж мор. торг. флоту понад 30,5 млн т дедвейта. Г. експортує тютюн, цитрусові, виноград, товари харчової промисловості, швейні та текстил. вироби, нафтопродукти, мінерал. сировину, імпортує нафту, машини і обладнання, хім. товари, лісоматеріали. Уряд проводить власну інвестиц. політику та кредитує проекти країн Балкан. регіону, який є стратегічно важливим для експорту і розміщення грец. капіталу, зокрема й з метою контролю над системами транспортування нафти і газу від виробника до європ. держав. Осн. зовн.-торг. партнери: країни ЄС, США, Росія, Саудівська Аравія. Від 2001 Г. — учасник зони «євро».

Особливою популярністю серед туристів користуються Афіни, о-ви Крит, Родос, Санторіні, Міконос, Діλος, Кос та ін. Значна кількість паломників і туристів відвідують Святу гору, що на п-ові Халкідікі. Більшість музеїв Г. мають колекції антич. експонатів. Серед найвідоміших — Нац. археол. музей, візант. музей, музей Акрополя в Афінах. Археол. музей у м. Олімпія має найбільшу в світі колекцію давньогрец. експонатів; археол. музей у м. Кандія (о-в Крит) містить значну колекцію предметів мистецтва епохи Міной. цивілізації. Засл. славою користуються археол. та візант. музеї в Салоніках, а також Салонік. художня галерея. Нац. художня галерея, музей О. Сутсоса і музей Бенакі в Афінах містять експонати пізніших епох. Серед ін. знач. пам'яток — Акрополь та Агора в Афінах, старі міста в Салоніках та Ксанті; Метеори, Містра, Дельфи, Епідавр зі знаменитим театром та святилищем Асклепія (Ескулапа), Корінф, Мікени, Марафон, в якому стартують щорічні міжнародні змагання з марафон. бігу, Олімпія, де запалюється олімп. вогонь (Г. — батьківщина олімп. ігор), священне місце давніх македонців — Діон; Пелла та Вергіна, з якими пов'язане існування Македон. царства. У Родосі — палац Великих магістрів лицарів ордену св. Іоана Єрусалимського, при вході в бухту давнього міста знаходилася статуя Колоса Родоського (одне із чудес давнього світу). На Криті — руїни м. Кнос, де, згідно з легендою, у знаменитому

лабіринті жив Мінотавр. У Салоніках — чимало будівель архаїч. та візант. епохи: арка Галерія, собор св. Димитрія Солунського, собор св. Софії, ротонда св. Георгія з мозаїч. іконами, церква Богородиці Нерукотворної, Біла (Кривава) башта. Салоніки, Вергіна та Східномакедонський Філіппес — міста, які тісно пов'язані з проповідниц. діяльністю апостола Павла.

Найбільшими центрами культур. життя Г. є Афіни і Салоніки. Щорічно проводяться престижні міжнар. культурно-мист. конкурси та фестивалі: Афіський — у древньому театрі Ірода Аттика побл. підніжжя Акрополя, Епідаврський — в однойм. антич. театрі з унікал. акустикою, ім. М. Калас — в Афінах, карнавали — у Патрі, Ксанті та ін. містах. Провідні театри Г. активно використовують багату театрал. спадщину Давньої Г., де зародилися європ. поезія та драматургія. Кожні 2 р. у Дельфах проводять всесвітні фестивалі антич. творчості. Відомими за межами Г. митцями та діячами культури є співак М. Калас, композитори М. Теодоракіс, М. Хатзідакіс, С. Ксархакос, актриса та держ. діяч М. Меркурі, лауреати Нобелів. премії поети Й. Сеферіс та О. Елітіс, письменники Н. Казандзакіс, С. Мірівіліс, Д. Соломос, А. Пападіамандіс.

На теренах сучас. Г. витворилася давньогрец. мова, яка відіграла виняткову роль у розвитку не лише ново-грецької, а й європ. науки й культури. Вона вплинула на формування літ. лат. мови й сучас. європ. мов. На основі давньогрец. письма створено лат. алфавіт і слов'ян. кирилицю, від якої походять укр., білорус. та російський алфавіти. Давньогрец. мову в 16–18 ст. на сх.-слов'ян. землях, зокрема в Україні, викладали в Київ. академії, Львів. університеті та ін. навч. закладах (брати Зизанії, К. Ставровецький, М. Смотрицький, З. Копистенський та ін.). Зразками для перших підручників були грецькі. До грец. тематики в укр. літературі зверталися М. Костомаров, Я. Щоголів, М. Рильський, Л. Первомайський. Масово переклади творів новогрец. літ-ри з'явилися після 2-ї світової війни. Окремі твори грец. літ-ри переклали І. Драч, Н. Клименко, В. Коротич, О. Пономарів, А. Содомора, А. Чердаклі. Дослідженню грец. літ-ри присвячено низку статей і книг А. Білецького та Т. Чернишової. Деякі твори Т. Шевченка переклали Р. Бумі-Папа, М. Дімакіс, Н. Панас, К. Пападакіс, Я. Ріцос, І. Сімопулос. Е. Алексіу надрукувала низку статей про творчість Т. Шевченка. Перекладач творів Лесі Українки — С. Мавроїді-Пападакі, І. Франка — Я. Гуделіс, Я. Ріцос.

Укр.-грец. екон., культурні відносини мають давню історію. Перші греки (купці) на території України з'явилися на поч. 7 ст. до н. е. Від берегів Чорного моря по річках Пд. України грец. товари (кераміка, зброя, метал. прикраси, олія, вино) розходилися вглиб суходолу. З Причорномор'я грец. купці ввозили збіжжя, рабів, рибу, шкіру, хутро. Після хрещення 988 київ. князем Володимиром Великим Київ. Русі відносини по-жвавилися й поширилися на церк., наук., літ., мист. та ін. ділянки. Наприкінці 16–17 ст. відбувся процес осідан-

ня грец. купців у Львові, Кам'янці-Подільському (нині Хмельн. обл.) та ін. містах. Греки брали участь у діяльності брат. шкіл, які мали характер грецько-слов'янських. Визначну роль у відродженні укр. культур. і церк. життя (тиск з боку катол. Польщі) відіграли архієпископ Арсеній, вчений Кирило Лукаріс, протосинкел Никифор, царгород. патріарх Ієремія. Щороку десятки ченців з Афона приїздили за пожертвами у Сх. Європу, зокрема й в Україну, де вони часто виступали як дорадники в церк. справах (Діонісій Палеолог, Мосхопул). У 1620-х рр. Кирило Лукаріс, ставши патріархом, проводив переговори з козаками. Греки Астаматій, Данило Грек перебували в Україні на держ. службі. 1657 Б. Хмельницький надав групі грец. купців торг. привілей, що поклато початок річним ярмаркам у м-ку Ніжин (нині місто Черніг. обл.) і зумовило його піднесення як комерц. осередку аж до поч. 19 ст., поки не були відкриті чорномор. порти. У Києві від 18 ст. до більшов. перевороту 1917 діяв Грец. Катеринин. монастир. Між діячами науки і культури кін. 18 ст. визначався грек архієпископ Никифор Теотокі, засн. Полтав. семінарії. На поч. 19 ст. торгівля в містах Маріуполь (нині Донец. обл.), Єлисаветград (нині Кіровоград) та Миколаїв знаходилася здебільшого в руках греків. Особливо важлива роль належить Г. у розвитку Одеси, яка на поч. 19 ст. деякий час була знач. осередком для діячів грец. нац.-держ. відродження. 1814 там було засн. грец. таємне товариство «Філікі Гетерія», яке очолили Н. Скуфас, А. Цакалов та Е. Ксантос (нац. герої Г.). 1820 керівником товариства був О. Іпсілантіс. За часів Директорії УНР у Г. було представництво УНР, очолюване *Ф. Матушевським*, після його смерті — М. Левицьким.

Г. визнала Україну як незалежну державу разом з ін. країнами ЄС 31 грудня 1991, а 15 січня 1992 в Афінах підписано протокол «Про встановлення дипломатичних відносин між Україною та Грецькою Республікою». Посольства Г. в Україні та України в Г. засн. 1993. Майже відразу після відкриття посольства у Києві Г. започаткувала діяльність своїх консульств в Одесі та Маріуполі. 2004 у Салоніках розпочало свою роботу Ген. консульство України. Укр.-грец. відносини є стабільними і розвиваються по висхідній. Між двома країнами створена належна договірно-правова база, яка містить такі важливі документи, як договір «Про дружбу і співробітництво» (1996), угоди «Про економічне, промислове та науково-технічне співробітництво» (1991), «Про співробітництво в галузі культури, освіти і науки» (1996), «Про співробітництво в галузі туризму» (1996), «Про міжнародні автомобільні перевезення пасажирів і вантажів» (1996), «Про співробітництво у військовій сфері» (1997), «Про співробітництво у галузі сільського господарства» (1997), «Про морське торговельне судноплавство» (2000), «Про співробітництво у митній сфері» (2000), конвенція «Про уникнення подвійного оподаткування» (2000) та ін.

Обсяги інвестицій із Г. в Україну станом на січень 2005 склали 14 млн 957 тис. дол. США. В Україні діє 71 підприємство з участю грец. капіталу, з яких 38 — спільні. Найбільший обсяг грец. інвестицій спрямовано в будівництво, транспорт та зв'язок, сферу оптової та роздріб. торгівлі, харч. пром-сть та переробку с.-г. продукції, фінанс. діяльність та послуги юрид. особам, виробництво деревини та виробів з деревини. Обсяги прямих укр. інвестицій в економіку Г. незначні і складають 1,57 млн дол. США. Заг. товарообіг між двома країнами 2005 склав бл. 260 млн дол. США (1993 — 54 млн дол. США, 1997 — 205,1 млн дол. США). Осн. товар. позиціями експорту з України до Г. виступає продукція суднобуд. промисловості і судноремонт; чорні метали та вироби з них, алюміній та вироби з нього, олійне насіння, добрива, продукти хімії, деревина та вироби з неї, обладнання тощо. Україна імпортує тютюн, устаткування, ефірні масла, цитрусові, горіхи, нафтопродукти, барвники, пластмаси та вироби з них. Г. чутливо сприйняла трагедію на ЧАЕС. Її реакція на цю подію реалізовувалася у наданні гуманітар. допомоги, постачанні ліків, прийомі укр. дітей для оздоровлення та відпочинку, зокрема й по лінії Грец. Церкви, сприянні проведенню дослідниць. робіт. Г. висловила політ. намір і відповідно надає підтримку стратег. політиці щодо повернення України до європ. дому. Під час головування Г. в ЄС та за її актив. підтримки 1994 була укладена угода ЄС з Україною. Під час свого другого головування в ЄС 2003 Г. надала підтримку у питанні забезпечення участі України в Європ. конференції на рівні глав держав, яка відбулася в Афінах 17 квітня 2003. Г. підтримала входження України до Ради Європи, розцінюючи це як важливий фактор зміцнення демократії і безпеки в Європі. Г. позитивно сприйняла пропозиції України щодо встановлення спец. партнерства України з НАТО і співпрацює з Україною в рамках програми «Партнерство заради миру». В регіон. співробітництві спостерігається близькість позицій двох країн з широкого кола питань в рамках ОЧЕС, розробки та виконання спіл. проектів у таких галузях як транспорт, охорона довкілля, банків. сфера, зв'язок. Інтенсивно розвивається співпраця парламентаріїв у рамках Парламент. асамблеї Ради Європи, Міжпарламент. православ. асамблеї. Істор. подією стала успішна участь України у 28-х Олімпійських іграх (Афіни, 2004), яка сприяла зміцненню позитив. іміджу нашої країни на землі Давньої Еллади та її популяризації як великої спорт. держави. Укр. спортсмени здобули 23 олімп. нагороди, зокрема 9 золотих, 5 сріб. і 9 бронз. медалей, та зайняли 12-е м. у заг.-команд. заліку.

Укр. громада становить бл. 6 % від заг. кількості іммігрантів, які проживають в Г., і складається з представників усіх соц. верств. Також значна кількість укр. моряків працює по всьому світу на судах грец. судновласників. Укр. діаспора нараховує бл. 20 тис. осіб (з урахуванням тенденції остан. років до зниження

кількості екон. мігрантів з України) і складається здебільшого з мігрантів побут. характеру. Переважна кількість мігрантів з України сконцентрована у р-ні Атики та Центр. Г. (70 %). Зазначені регіони заселяють здебільшого вихідці із Зх. України, тоді як регіони Сх. та Пд. України більш чисельно представлені у Пн. Г. У Г. засн. 4 грец.-укр. товариства дружби, в Україні 1993 створ. товариство «Україна-Г.». Від 1997 діє співробітництво між грец. (Пірей) та укр. (Київ) торг.-пром. палатами. У Г. функціонують 3 товариства українців діаспори: «Укр.-грец. думка», «Укр. журавлиний край» і «Берегиня». Розвиваються зв'язки між містами-побратимами Афінами-Києвом, Піреєм-Одесою, Салоніками-Дніпропетровськом, Кавалою-Маріуполем, Янніною-Ніжином, Родосом-Ялтою; між Афін. та Київ., Салонік. та Одес. і Донецьким університетами, технол. університетом Кастор'ї та Маріупол. гуманітар. університетом. 2005 укладена угода «Про співробітництво між державними університетами Києва та Салонік». У рамках спеціаліз. програм здійснюється співпраця університетів Афін та Салонік з університетами

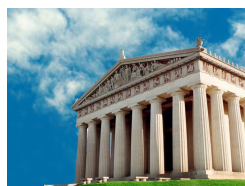
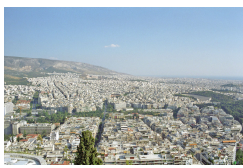
Києва, Одеси, Львова, Донецька, Сімферополя. 2006 у рамках Днів України в Г. у Афінах відкрито монумент Т. Шевченку (45-й пам'ятник Кобзарю, відкритий за кордоном).

Рекомендована література

1. Κανονισμός της Βουλής των Ελλήνων και Σύνταγμα της Ελλάδος. Αθήνα, 1999;
2. Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας. Αθήνα, 1999;
3. M. Gerrard. ΕΛΛΑΔΑ. Αθήνα, 2001;
4. G. Douskas, P. Smerlas. About Greece. Athens, 2001;
5. N. Μουτσόπουλος. ΘΑΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. Θεσσαλονίκη, 2002;
6. N. Δεσύλλας. Ελλάδα – πατρίδα του φωτός. Αθήνα, 2003;
7. Даниленко В. Щоденник посла УНР у Греції Ф. Матушевського // Україна дипломатична. К., 2005. Вип. 5;
8. Корнеєнко Б. І. Спогади посла. К., 2005.

В. А. Шкуров

Фотоілюстрації



Бібліографічний опис:

Греція, Грецька Республіка / В. А. Шкуров // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-26987>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).